

Oy vermeyi zorlaştıran YSK, şimdi de görevlilere başörtüsü yasağı koydu

Metin Arslan, Hüseyin Keleş
21/03/2009

Yüksek Seçim Kurulu (YSK), seçim öncesinde tartışılacak kararlara imza atıyor. Kimlik numarası şartıyla oy kullanmayı zorlaştıran YSK şimdi de siyasî partilerin sandık görevlilerine başörtüsü yasağı getirdi. Başkan Muammer Aydın'ın imzasını taşıyan genelgenin, partilerin sandık kurullarında görev alacak isimleri bildirmesinin ardından gelmesi dikkat çekilici bulunuyor.

Son dakika kararına siyasî partiler tepkili. Meclis Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu, sandık görevlilerinin klasik memur olarak görülemeyeceğini vurgularken BBP lideri Muhsin Yazıcıoğlu, partilerin zor durumda bırakıldığını söyledi. DP Genel Başkanı Süleyman Soylu, "Kurul, başından beri aldığı kararla seçimi etkilemeye çalışıyor. Bu, planlı programlı bir proje." dedi. CHP İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ise, 'anlamsız bir karar' niteliğinde bulundu. Çarşaf açılımının mimarı eski CHP İstanbul İl Başkanı Gürsel Tekin'in tepkisi de sert oldu: "YSK'nın bugüne kadar aldığı bütün kararlar yanlış. Tartışmalı uygulamalarla vatandaşlara çile çektiriyorlar."

Seçim Kanunu'nun 21. maddesine göre sandık kurulu bir başkan ile altı asıl ve altı yedek üyeden oluşuyor. Bu kurul asıl üyeleriyle toplanıyor. Siyasi partiler dışından getirilen asıl üyeler arasından bir başkan seçiliyor. Aynı yasanın 23. maddesine göre sandık kurulu üyeleri, o seçim çevresinde seçime katılan ve ilçede teşkilatı bulunan siyasi partilerden son milletvekilliği genel seçiminde o ilçede en çok oy almış olan 5 partinin bildirdiği üyelerden oluşuyor. YSK'nın il ve ilçe seçim kurullarına gönderdiği genelgede, sandık alanının 'kamusal alan' olduğu, sandık kurullarında görev alanların da 'hizmet veren' konumunda bulunduğu belirtildi. Sandık görevlilerinin, sınırları yasalarla ve yargı kararlarıyla çizilen kıyafet ölçülerine uymaları gerektiği savunuldu. 22 Temmuz 2007 genel seçimlerinde YSK'nın böyle bir genelgesi bulunmazken, siyasi partiler adına sandık kurulunda görev alanlara kıyafet yasağı getiren herhangi bir kanun da bulunmuyor. Hukukçular, YSK'nın kanuna aykırı karar verdiğini belirtiyor. Konuyla ilgili görüşler şöyle:

Anayasa hukukçusu Prof. Dr. Mehmet Turhan: YSK kamusal alanı kendine göre yorumlamış. İşgüzarlık yapmış. Bunlar devlet memuru değil, orası devlet dairesi değil. Bu mantıkla giderlerse kamusal alandır diye devletin hastanelerine de, belediye otobüslerine de yasak koyabilirler.

Meclis Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu: YSK'nın bu kararı doğru bir yaklaşım değil. Siyasi partiler sivil kuruluşlardır. Sandık kurulunda çalışan insanları klasik bir memur konumunda görmek doğru değil. Kadınlar siyasi partilerde başörtülü olarak kurucu üye olabiliyor, Anayasa Mahkemesi'nin bu yönde bir kararı var. Yıllardır böyle bir yasak yoktu. Yasal dayanağı yok, neye göre yapılıyor bilmiyorum. YSK'nın, kararlarını seçime yakın tarihlerde açıklaması da doğru değil. Kararlar önceden verilmeli, siyasi partilerin ona göre hazırlık yapmaları sağlanmalı.

DP Genel Başkanı Süleyman Soylu: Planlı programlı bir proje. Seçimi tahrik etmeye çalışıyorlar. YSK, aldığı kararla seçimi çığırından çıkardı.

BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu: Bu karar hür seçime müdahale anlamına geliyor. İnsanların inanç ve töresel değerlerine müdahale etmek kimsenin hakkı değildir. İnsanların yaşam tarzına 'suç' gözüyle bakıp onları sandıktan uzak tutmak kabul edilemez. YSK'nın, kararlarını son dakikaya

sıkıştırmasına da anlam veremiyorum.

Saadet Partisi Genel Başkanı Numan Kurtulmuş: Son derece yanlış bir karar. YSK'nın böyle bir karar almaya yetkisi var mı bu tartışılır. Bu karar belediye otobüslerine de başörtülü binilmemesinin yolunu açar. Hukukun temel ilkeleriyle çelişen bu kararı tasvip etmemiz mümkün değil.

CHP İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen: Anlamsız bir karar. Kamusal alanda ancak devletin görevlendirdiği kişiler bu yasağa uymak zorundadır. Yoksa sivil vatandaşlar istediği kıyafetle sandık başında görev yapabilir. Gözlemci olarak tabii ki gönderilecek. Kim ne karışır bu kişilere.

Eski CHP İstanbul İl Başkanı Gürsel Tekin: YSK'nın bugüne kadar aldığı bütün kararlar yanlış. Tartışmalı uygulamalarla vatandaşa çile çektiriyorlar. Partilerin görevlendirdiği kişiler sivilidir. Kamusal alan bu kişiler için geçerli değildir.

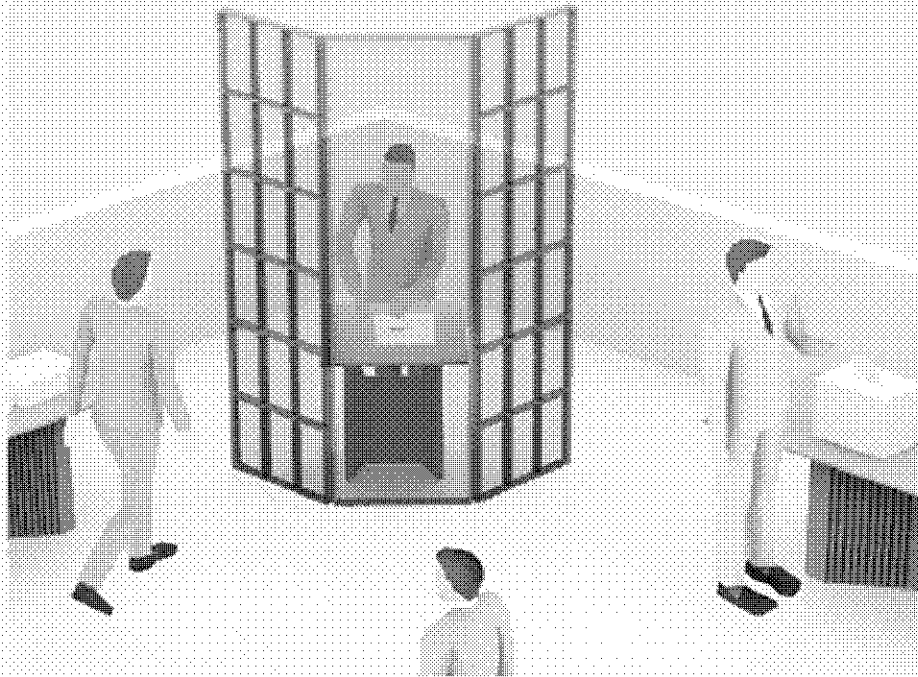
MHP Genel Sekreteri Cihan Paçacı: Yüksek Seçim Kurulu, Anayasa'ya göre seçimlerin sağlıklı, düzgün ve düzenli yapılmasının temininden sorumludur. Kurul, böyle bir karar almışsa buna itiraz söz konusu değildir.

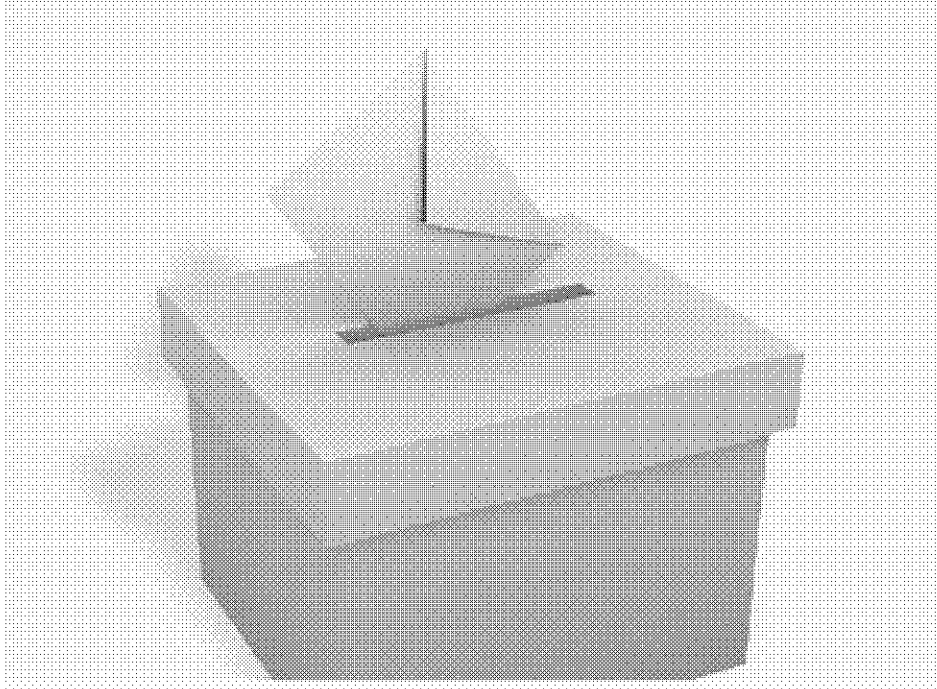
Kimlik numarası şartı kalkmadı

Kimlik numarası bulunan nüfus cüzdanı, resmi daireler veya iktisadi devlet teşekküllerince verilmiş resimli ve soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, sarı basın kartı, üniversite öğrenci kimlikleri, evlenme cüzdanı ve sürücü belgeleriyle oy kullanılabilir. Geçerli resmi belgelerinde kimlik numarası olmayanlara nüfus müdürlüğünden imzalı, mühürlü nüfus kayıt örneği ile oy kullanma imkanı sağlandı. Nüfus daireleri seçim günü de açık olacak.

Köylerde il genel meclisi için de oy kullanılacak

1947 başkan, 50 bin muhtar seçilecek

Oy kullanma isteminden sonra ilk kez parmak boyanmayacak. 48 milyon 6 bin 650 seçmen, 177 bin 50 sandıkta oy kullanacak. Seçimlerde, 16 büyükşehir, 65 il, 892 ilçe ve bin 974 belde belediye başkanı belirlenecek. İl genel meclisi için 3 bin 284, ilçe belediye meclisi için 14 bin 617, belde belediye meclisi için 17 bin 946 üye seçilecek. 50 binin üzerinde mahalle ve köy muhtarı yeniden belirlenecek.

